

1941 mártírjaira emlékezett Velebit

Velebiten pénteken délelőtt első ízben emlékeztek meg a magyar csapatok 1941-es bevonulása során ártatlanul kivégzett falubeli szerb áldozatokról. A temetőben álló síremléken, amelyet a kivégzettek hozzátartozói emeltettek, hét velebiti neve szerepel, de két ismeretlennel együtt összesen kilenc áldozata volt az akkori eseményeknek.

A megemlékezés **Jovica Mojsilović** pravoszláv pópa egyházi szertartásával és megemlékezésével kezdődött, aki kihangsúlyozta, hogy ezeknek a velebiti embereknek is csupán az volt a bűnük, hogy szerbek és pravoszlávok.

Noha a temetői síremléket már évekkel ezelőtt emeltették, a helyi közösség most szervezett először megemlékezést, mondta **Milica Maljković**, Velebit helyi közösség tanácsának elnöke.

– Szép és nagyon örülök neki. Olyan, mint mikor magánemberként tisztelgünk szeretteink, apáink, nagyapáink emléke előtt. Amennyire emlegetjük őket, annyira fogunk emlékezni rájuk, és annyit élnek velünk tovább. Külön örülök annak, hogy többen eljöttek az áldozatok leszármazottai közül is, függetlenül attól, milyen messze élnek Velebittől. Sokan közülük már az áldozatok unokái vagy éppen dédunokái, de mégis fontosnak tartották, hogy ma itt legyenek a faluban.

Emlékező beszédében a velebiti születésű **Miloš Kravić**, a községi képviselő testület Magyarakanizsán élő elnöke elmondta, hogy a '44-es ártatlan magyar áldozatok legutóbbi megemlékezésén beszélték meg, hogy a jövőben minden évben Velebit is megemlékezik saját mártírjairól.

– Köszönettel tartozunk **Nikola Lukačnak**, az Észak-Bánáti Közigazgatási Körzet vezetőjének, hogy első megemlékezésünket jelenlétével megtisztelte. Köszönet jár a megemlékezésről igazoltan távol maradó **Nebojša Rakićnak**, Magyarakanizsa polgármester-helyettesének is, aki teljes odaadással állt a megemlékezés ötlete mellé, de köszönet községi elnökünknek, **Fejlesztő Róbertnek**, Magyarakanizsa polgármesterének is, amiért megértést tanúsított elképzelésünk iránt, miszerint – ahogyan illik – az 1944-es magyar áldozatok mellett minden évben megemlékezzünk az ártatlanul kivégzett velebiti szerb mártírokról is. A mi hatalmas felelősségünk, hogy akik itt élünk, mind az egyik, mind a másik nép képviselői, viseljük a felelősség és a kötelesség súlyát, hogy mindazt, ami előttünk áll az itt élő emberek javára valósítsuk meg. Fejlesztő Róbert községi elnök szerint a község szerb és a magyar lakossága békés egymás mellett élésének záloga, hogy megbocsátjuk elődeinknek a másik nép felett elkövetett bűneit, az áldozatokról pedig mindkét oldalon kölcsönösen is megemlékezünk, mert a megbocsátás nem jelenti egyúttal a feledést is.

– Úgy gondolom, hogy amennyire nekünk 1944 kiemelten fontos, úgy a velünk együtt élő szerb lakosságnak is kiemelt jelentőségűek az 1941-es sajnálatos események. Ha megvan a közös együtt gondolkodás, együttlét, együttélés, akkor az a minimum, hogy egymás történelmét és emlékeit tiszteljük, és a magunk módján el is fogadjuk. A mai megemlékezésnek is ez az egyik sarokköve. Ahogyan az itteni szerbség képviselői a mi megemlékezéseinken megjelennek, úgy jómagam is fontosnak tartottam, hogy itt legyek a velebiti megemlékezésen. Reményeim szerint a kölcsönös tiszteletadás azt eredményezi majd, hogy az akkori események többé nem ismétlődnek meg, nem gondolunk rá haraggal és gyűlölettel, és megpróbáljuk közösen ezt a magyarakanizsai közösséget olyan irányba terelni, amely hosszú távon is végre az elfogadott megbékélést fogja eredményezni.

A megemlékezés végén az észak-bánáti körzet, a községi önkormányzat, a velebiti helyi közösség és az áldozatok hozzátartozóinak képviselői az emlékhelyre helyezték a kegyelet virágait. Végül megtörték a megáldott kenyeret és szétosztották a jelenlévők között.

Bödő Sándor